

Rokitnica
gmina perspektyw

Regionalny Ośrodek
Polityki Społecznej
w Poznaniu

WIELKOPOLSKA

RAPORT

Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Rokitnica w zakresie usług społecznych

ZAMAWIAJĄCY:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rokitnicy

WYKONAWCA:

Konsorcjum Związku Organizacji Sieci Współpracy Barka
oraz Spółki Celowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu Sp. z o.o.

Diagnoza zrealizowana w ramach projektu "Rozwój Wielkopolskiej Sieci Centrum Usług Społecznych" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

Fundusze Europejskie
dla Wielkopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Spis treści:

1. Wprowadzenie do diagnozy	3
2. Metodyka badań	5
3. Wyniki badań jakościowych - 6 grup odbiorców i 42 potencjalne usługi	8
4. Wyniki badań ilościowych - potrzeby i postawy mieszkańców gminy	17
4.1. Grupa 1. Rodzina	18
4.2. Grupa 2. Młodzież	20
4.3. Grupa 3. Seniorzy	21
4.4. Grupa 4. Osoby z niepełnosprawnością i ich opiekunowie	23
4.5. Grupa 5. Osoby uzależnione	24
4.6. Grupa 6. Osoby przedsiębiorcze	25
5. Rekomendacje rozwojowe dla CUS Rokietnica	27
Załącznik 1. Ocena wszystkich 42 usług przez mieszkańców	28

1. Wprowadzenie do diagnozy

1.1. Gmina Rokietnica jako miejsce realizacji badań

Gmina Rokietnica jest gminą wiejską, jedną z 226 gmin województwa wielkopolskiego oraz jedną z 17 gmin powiatu poznańskiego¹. Położona jest na północny zachód od Poznania.

Powierzchnia Gminy Rokietnica wynosi 79,3 km², co plasuje ją w gronie mniejszych gmin powiatu poznańskiego (13 miejsce przed: Kleszczewem, Komornikami, Luboniem i Puszczykowem). W skład Gminy Rokietnica wchodzi 10 sołectw oraz 16 miejscowości. Największymi miejscowościami są: Rokietnica, Kiekrz, Mrowino, Krzyszkowo, Cerekwica.²

Na dzień 31 grudnia 2022 r. liczba osób zameldowanych w Gminie Rokietnica wynosiła ogółem 19.961. Z liczby złożonych deklaracji o wysokości opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi wynika, że Gminę Rokietnica na koniec 2022 r. zamieszkiwały 22.091 osoby. W powiecie poznańskim Gmina Rokietnica zajmuje pod względem liczby ludności 9 pozycję.³

Spółeczeństwo Gminy Rokietnica jest stosunkowo młode. Udział populacji w wieku 0-19 jest duży i wynosi 28,1%. Największy udział w populacji mają mieszkańcy w wieku 30-44 lat. Za zmiany demograficzne w gminie odpowiadają migracje (dodatnie saldo) oraz przyrost naturalny (dodatni).⁴

Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań (NSP 2021), Gmina Rokietnica znajduje się wśród 10 gmin o największym przyroście ludności rezydującej między rokiem 2011 a 2021 - wskaźnik 74,5% plasuje ją na 6 miejscu w Polsce i 3 w wielkopolsce (po Komornikach i Dopiewie).⁵

W strukturze działalności gospodarczej w gminie dominują mikro (97,25%) i małe (2,36%) przedsiębiorstwa, przeważają jednoosobowe działalności gospodarcze. W latach 2017-2021 nastąpił wzrost liczby podmiotów w gminie o ok. 31%.⁶ Analiza struktury przedsiębiorstw według sekcji w 2023 roku wskazuje na dominację podmiotów związanych z handlem hurtowym i detalicznym (19% w grupie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i 20% w grupie osób prawnych), działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (odpowiednio 16,7% i 9,6%) oraz budownictwem (14,9% i 12,6%)⁷.

¹ <https://powiat.poznan.pl/powiat/gminy/>

² <https://rokietnica.pl/statystyki/>

³ Raport o stanie Gminy Rokietnica w 2022 roku, 31.05.2023, s. 7-10, <https://bip.rokietnica.pl/public/getFile?id=572395>

⁴ Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej opracowana na potrzeby przygotowania dokumentu: "Strategia Rozwoju Gminy Rokietnica na lata 2021-2030", s. 6-11, <https://bip.rokietnica.pl/public/getFile?id=548138>

⁵ Ludność rezydująca - informacja o wynikach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, 21.12.2022, s. 6,

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/ludnosc-rezydujaca-dane-nsp-2021,44,1.html>

⁶ Strategia Rozwoju Gminy Rokietnica na lata 2021-2030, s. 5,

https://rokietnica.esesja.pl/zalaczniki/193559/464_2022_1878756.pdf

⁷ Dane GUS BDL za pierwsze półrocze 2023, <https://bdl.stat.gov.pl/>

1.2. Centrum Usług Społecznych w Rokietnicy jako zamawiający

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rokietnicy jest budżetową jednostką organizacyjną Gminy Rokietnica, działającą w formie jednostki budżetowej. Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, które obejmują w szczególności przyznawanie i wypłacanie świadczeń oraz pracę socjalną.⁸

Mieszkańcy Gminy Rokietnica najczęściej korzystają z zasiłków okresowych i celowych przyznawanych osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji materialnej oraz z zasiłków celowych na zakup żywności, leków i odzieży, rzadziej natomiast z dodatków mieszkaniowych i energetycznych⁹. Co jednak istotne, na przestrzeni ostatnich lat liczba gospodarstw domowych i liczba osób w Gminie Rokietnica korzystających z takich form pomocy wyraźnie zmalała.¹⁰

Jednocześnie jak zauważono w Strategii Rozwoju Gminy: "Wzrost populacji gminy oraz przewidywana zmiana struktury wiekowej społeczeństwa w kierunku wzrostu udziału osób w wieku senioralnym, będą rodziły nowe wyzwania na wielu płaszczyznach. Z jednej strony będą to oczekiwania zapewnienia warunków do kształcenia dzieci i młodzieży, z drugiej zapewnienie opieki i dostępu do usług publicznych dedykowanych seniorom, a to wszystko uzupełnione o oczekiwania ludzi w wieku produkcyjnym, liczących na miejsca pracy i dobre warunki do spędzania czasu wolnego."¹¹

Centrum Usług Społecznych (CUS) w Rokietnicy to instytucja, która powstanie poprzez przekształcenie Ośrodka Pomocy Społecznej w podmiot o rozszerzonym zakresie kompetencji. CUS to odpowiedź na rosnące i zmieniające się potrzeby mieszkańców - nie tylko tych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, jak w przypadku odbiorców pomocy społecznej - ale wszystkich, bez względu na wiek i sytuację osobistą.

1.3. Cel i zakres diagnozy społecznej

Celem diagnozy było zbadanie rodzaju i określenie skali zapotrzebowania mieszkańców gminy Rokietnica na usługi społeczne, które w przyszłości będą świadczone w CUS, wraz ze sformułowaniem rekomendacji dot. optymalnego rozwoju tych usług.

Zgodnie z założeniami, badanie obejmować miało analizę priorytetów władz gminy i instytucji gminnych, subiektywnego zapotrzebowania odczuwanego przez mieszkańców, jak i obiektywnych potrzeb wynikających z diagnozy problemów społecznych na terenie gminy.

Przedsięwzięcie jest częścią projektu "Rozwój Wielkopolskiej Sieci Centrum Usług Społecznych" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

⁸ Statut Ośrodka Pomocy Społecznej w Rokietnicy, 25.11.2019, <http://www.opsrokietnica.pl/>

⁹ Mieszkańcy korzystają również ze świadczeń nie powiązanych bezpośrednio z sytuacją materialną, tj. ze świadczenia wychowawczego w ramach programu Rodzina 500+ (5 tys. dzieci rocznie) oraz ze świadczeń w ramach rządowego programu "Dobry start" (3,1 tys. dzieci rocznie).

¹⁰ Diagnoza sytuacji społecznej..., op. cit., s. 12-13.

¹¹ Strategia Rozwoju Gminy Rokietnica..., op.cit., s. 5.

2. Metodyka badań

Opracowana i przyjęta przez wykonawcę metodyka badań w ramach diagnozy obejmowała realizację czterech następujących po sobie etapów:

ETAP I - 5 zogniskowanych wywiadów grupowych, 13.09-14.11.2023

Diagnoza sytuacji gminy, wypracowanie wstępnych propozycji przyszłych usług.

ETAP II - 26 indywidualnych wywiadów pogłębionych, 23.10-04.11.2023

Pogłębienie diagnozy sytuacji gminy, dopracowanie propozycji przyszłych usług.

ETAP III - ankieta internetowa CAWI na próbie 365 mieszkańców gminy, 27.11-10.12.2023

Badanie postrzeganej atrakcyjności oraz zainteresowania 42 potencjalnymi usługami CUS.

ETAP IV - warsztat podsumowujący z CUS Rokietnica, 13.12.2023

Analiza wyników badań pod kątem wyboru usług wiodących CUS w 2024 roku.¹²

Podstawowe założenie metodyczne dotyczyło podziału prac na dwie części - wybór grup docelowych i formułowanie propozycji usług społecznych CUS Rokietnica (faza 1) oraz testowanie propozycji na dużej grupie mieszkańców (faza 2). Rozwiązanie takie sprzyjać miało refleksyjnemu odnoszeniu się przez mieszkańców gminy do ocenianych usług społecznych - postrzeganej ich przydatności, chęci skorzystania i współtworzenia oraz skłonności do niewielkiej dopłaty. Podejście takie wynikało z trzech powodów:

1. OPS w Rokietnicy był dotąd podmiotem świadczącym usługi dla relatywnie wąskiej grupy mieszkańców kwalifikujących się do określonych form pomocy. Ośrodek nie podejmował szerokich akcji promocyjnych i nie rozwijał oferty skierowanej do ogółu mieszkańców. W badaniu ilościowym o charakterze reprezentatywnym nie miało zatem sensu ogólnikowe pytanie o postrzeganie instytucji i jej oferty.
2. Niską świadomość mieszkańców nt. oferty społecznej gminy potwierdziły badania jakości życia w Gminie Rokietnica z kwietnia 2021 roku, zrealizowane w ramach diagnozy strategicznej. W pytaniu o ocenę "możliwości czynnego uczestniczenia w różnych działaniach społecznych", "działalności instytucji opieki społecznej" oraz oferty skierowanej dla seniorów i pozalekcyjnej dla młodzieży, większość respondentów odpowiedziała "trudno powiedzieć".¹³
3. Przegląd dostępnych w Internecie diagnoz społecznych realizowanych na potrzeby uruchamianych CUS uwidocznił dość częste zjawisko pytania mieszkańców o stosunek do ogólnie sformułowanych problemów i usług społecznych. Działanie takie rodzi bardzo realne zagrożenie udzielania przez respondentów racjonalizowanych, nierefleksyjnych odpowiedzi, nie dając zamawiającemu jasnej wskazówki co do tego, jakie usługi, w jakiej kolejności i w jaki sposób wprowadzać na terenie gminy.

¹² Zamawiający sformułował następujące oczekiwania co do wymaganych metod i technik badawczych: analiza desk research dokumentów strategicznych, min. 25 wywiadów IDI, min. 3 wywiady FGI, ankieta CAWI na min. 200 mieszkańcach gminy. Wykonawca w swoich pracach wykorzystał wszystkie wymienione metody, osiągając wskaźniki wyższe od zakładanych.

¹³ Badanie zrealizowane zostało w dniach 1-26 kwietnia 2021 roku, wzięło w nim udział 727 mieszkańców. Strategia Rozwoju Gminy Rokietnica..., op. cit., s. 8-13.

2.1. Zogniskowane wywiady grupowe (FGI)

W pierwszym etapie prac badawczych - poprzedzonym analizą desk research dokumentów strategicznych gminy - przeprowadzonych zostało 5 zogniskowanych wywiadów grupowych, między 13 września a 14 listopada 2023 roku. Trzy wywiady realizowane były z zespołem OPS i zaproszonymi gośćmi (przedstawicielami instytucji gminnych, sektora edukacji i organizacji pozarządowych), a dwa z wybranymi grupami mieszkańców - młodzieżą szkolną oraz lokalnymi przedsiębiorcami.

Celem dwóch pierwszych warsztatów było określenie głównych grup odbiorców CUS (na bazie danych wtórnych oraz wieloletnich doświadczeń pracowników OPS co do rzeczywistych potrzeb mieszkańców gminy) oraz przygotowanie wstępnej oferty przyszłych usług społecznych. Na tym etapie zidentyfikowano 9 grup potencjalnych odbiorców oraz 53 hasłowe koncepcje usług. Trzeci warsztat poświęcony był ocenie realnych możliwości pracowników CUS i samej gminy w zakresie wdrażania usług społecznych. Pozwolił on na zawężenie docelowych odbiorców do 6 grup i racjonalizację wcześniejszych pomysłów.

Warsztaty z dwiema wybranymi grupami mieszkańców pozwolić miały na lepsze zrozumienie ich potrzeb i oczekiwań. Zarówno młodzież szkolna jak i lokalni przedsiębiorcy będą bowiem istotnym, nowym partnerem CUS w zakresie współtworzenia i wdrażania usług społecznych. Warsztat z młodzieżą dostarczył miarę przede wszystkim wiedzy, co do preferowanych form komunikacji na linii osoby młode - CUS. Warsztat z zaproszonymi przedsiębiorcami służyć miał z kolei wypracowaniu propozycji wspólnych działań, ważnych i angażujących z perspektywy lokalnego biznesu.

2.2. Indywidualne wywiady pogłębione (IDI)

Drugim etapem prac badawczych było zrealizowanie 26 indywidualnych wywiadów pogłębionych między 23 października a 4 listopada 2023 roku. Celem rozmów było pogłębienie diagnozy sytuacji w gminie oraz dyskusja o hasłowych propozycjach nowych usług CUS wypracowanych w poprzednim kroku.

Rozmówcami były osoby mające dużą wiedzę i doświadczenie w odniesieniu do 6 kluczowych grup odbiorców CUS, m.in. nauczyciele, rodzice, pracownicy socjalni, lokalni animatorzy kultury i sportu, opiekunowie seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami, osoby uzależnione, przedsiębiorcy.

Wywiady pogłębione pozwoliły na zebranie cennego materiału nt. rzeczywistych problemów mieszkańców gminy, a także inspiracji co do kierunków rozwoju hasłowych dotąd propozycji działań CUS Rokietnica. W ich efekcie wypracowana została pogłębiona propozycja 42 nowych usług społecznych CUS, zawierająca dużo więcej szczegółów.

2.3. Ankieta internetowa (CAWI)

Badanie ankietowe CAWI skierowane do mieszkańców gminy zrealizowane zostało w dniach 27 listopada - 10 grudnia 2023 roku. Jego podstawowym celem było zbadanie postrzeganej

przydatności 42 propozycji usług społecznych CUS oraz deklarowanego zainteresowania nimi (chęć skorzystania i chęć współtworzenia, łącznie interpretowane jako zaangażowanie).

Kwestionariusz podzielony został na 6 części, zgodnie z kluczowymi grupami odbiorców usług: Rodzina, Młodzież, Seniorzy, Osoby z niepełnosprawnością i ich opiekunowie, Osoby uzależnione, Osoby przedsiębiorcze. Respondenci proszeni byli o ocenę (w skali 1-5) trzech aspektów: "przydatności usługi dla mieszkańców gminy", "własnej chęci do skorzystania z usługi lub jej współtworzenia" oraz "skłonności odbiorców usługi do niewielkiej dopłaty".

Pytanie mieszkańców o ocenę konkretnych propozycji usług społecznych pozwolić miało na udzielanie bardziej świadomych i refleksyjnych odpowiedzi. Jednocześnie nie zrezygnowano z pytań otwartych, umożliwiających respondentom zgłoszenie uwag i własnych propozycji - te znalazły się na końcu każdego z 6 modułów kwestionariusza (grupy docelowe).

Zaproszenie do udziału w badaniu ankietowym opublikowane zostało na stronie głównej serwisu Rokietnica.pl, w mediach społecznościowych Gminy oraz CUS (Facebook), a także w gminnym czasopiśmie "Rokickie Wiadomości" (nr 12 z grudnia 2023 r., strona 11). Dodatkowo wydrukowanych zostało 500 ulotek, które rozdawane były na świątecznych jarmarkach organizowanych na terenie gminy, a spersonalizowany mail z zaproszeniem wysłany został do wszystkich uczestników FGI i IDI (w tym 39 lokalnych przedsiębiorców).

Ankieta internetowa zrealizowana została w trzech odsłonach - jako badanie podstawowe, skierowane do wszystkich mieszkańców gminy i prezentujące wszystkie 42 potencjalne usługi (N=303) oraz jako badanie uzupełniające - skierowane do seniorów i prezentujące wybrane 14 usług (N=28) oraz do młodzieży szkolnej i prezentujące 18 usług (N=34).¹⁴ Struktura próby badawczej w badaniu podstawowym przedstawiona została w Tabeli nr 1.

Tabela 1. Struktura próby badawczej w badaniu ankietowym podstawowym

PŁEĆ		WIEK		DZIECI		NIEPEŁNOSPRA.	
kobieta	73%	poniżej 18 lat	10%	nie	17%	tak	10%
mężczyzna	23%	18-24 lata	2%	tak, do 18 lat	65%	nie	84%
inna	4%	25-30 lat	4%	tak, dorosłe	14%	odmowa	6%
PRZEDSIĘBIORCA		31-40 lat	37%	odmowa	4%	UZALEŻNIENIE	
tak	18%	41-50 lat	34%	N=303		tak	5%
nie	75%	51-65 lat	11%			nie	90%
odmowa	7%	66 lat i więcej	2%			odmowa	5%

Źródło: opracowanie własne.

¹⁴ Ankieta w wersji dla seniorów przesłana została lokalnym klubom seniora, a ankieta dla młodzieży do wychowawców klas. Zawężenie listy ocenianych propozycji usług społecznych tylko do adekwatnych zwiększyć miało liczebność obu grup respondentów w próbie badawczej.

3. Wyniki badań jakościowych - 6 grup odbiorców i 42 potencjalne usługi

Duże znaczenie problematyki społecznej w gminie i nacisk na określone grupy mieszkańców wybrzmiewa w wielu zapisach Strategii Rozwoju Gminy Rokietnica na lata 2021-2030. W wizji mowa jest o tym, iż "to gmina mieszkańców, którzy kreują rzeczywistość dzięki swej przedsiębiorczości, aktywności obywatelskiej i społecznej realizowanej w formach zrzeszonych i nieformalnych. To również gmina dla wszystkich, niewykluczająca, dająca szansę rozwoju najmłodszym dzięki wysokiej jakości edukacji, ale też dbająca o swoje najstarsze pokolenia." Istotne dla planowania przyszłych usług społecznych są również wybrane cele zapisane w dokumencie Strategii¹⁵:

- 1.2. Rozwój infrastruktury oraz usług społecznych i opiekuńczych
- 1.6. Deinstytucjonalizacja usług społecznych i wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego
- 1.7. Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości, innowacyjnej i nowoczesnej edukacji
- 2.2. Stworzenie nowoczesnej przestrzeni publicznej w centrum Rokietnicy sprzyjającej komunikacji i interakcji

Celem badań jakościowych w diagnozie (FGI + IDI) była odpowiedź na pytanie, jakie grupy odbiorców i jakie ich problemy powinny być kluczowe dla CUS w kontekście rozwoju nowych usług społecznych, a także jakie konkretne propozycje usług chcemy przedstawić mieszkańcom do oceny w badaniach o charakterze ilościowym.

3.1. Sześć głównych grup odbiorców usług społecznych CUS

W toku warsztatów grupowych i rozmów indywidualnych zdefiniowanych zostało 6 kluczowych grup odbiorców przyszłych usług społecznych CUS Rokietnica. Te grupy to: (1) Rodzina, (2) Młodzież, (3) Seniorzy, (4) Osoby z niepełnosprawnością i ich opiekunowie, (5) Osoby uzależnione, (6) Osoby przedsiębiorcze.

Na etapie poprzedzającym projektowanie wstępnych koncepcji nowych usług społecznych określone zostały także główne problemy każdej z grup, na jakie powinny odpowiadać działania podejmowane przez CUS. Hasłowo zebrane zostały one w Tabeli nr 2.

Tabela 2. Wyzwania w ramach 6 głównych grup odbiorców usług społecznych CUS

Grupa 1: Rodzina	1. Przemoc psychiczna, manipulacja, przemoc ekonomiczna 2. Problemy wychowawcze 3. Problemy opiekuńcze 4. Brak więzi w rodzinie 5. Relacje zależności i uwikłania 6. Kryzys rodziny wielopokoleniowej 7. Zbyt szybka rezygnacja ze związku 8. Nieefektywne gospodarowanie środkami finansowymi
Grupa 2: Młodzież	1. Brak dostatecznie bogatej oferty skutkującej nudą

¹⁵ Strategia Rozwoju Gminy Rokietnica..., op. cit., s. 18-21.

	2. Zachowania ryzykowne 3. Niezagospodarowana pomysłowość 4. Kryzys psychiczny, poczucie bezsilności i braku sensu 5. Uzależnienia (głównie od telefonu)
Grupa 3: Seniorzy	1. Samotność, poczucie nieprzydatności, brak więzi lok. 2. Długotrwała choroba 3. Brak samodzielności 4. Wykluczenie komunikacyjne 5. Wykluczenie medialne
Grupa 4: Osoby z niepełn. i ich opiekunowie	1. Bariery architektoniczne 2. Brak samodzielności 3. Niska aktywność zawodowa 4. Przemęczenie psychiczne i fizyczne opiekunów
Grupa 5: Osoby uzależnione	1. Uzależnienie od alkoholu i substancji psychoaktywnych 2. Cyberuzależnienia
Grupa 6: Osoby przedsiębiorcze	1. Półapka średniego wzrostu - niekorzystanie z szans rozwojowych w otoczeniu przez koncentrację na tu i teraz 2. Niewykorzystywanie w pełni lokalnego potencjału intelektualnego 3. Słaba współpraca lokalnego biznesu między sobą oraz z samorządem, NGO i światem nauki 4. Brak pełnej wiedzy o lokalnych inicjatywach

Źródło: opracowanie własne.

Wielu wartościowych informacji i inspiracji odnośnie do docelowych grup odbiorców oraz kierunków i sposobu rozwoju potrzebnych usług społecznych CUS dostarczyły wywiady indywidualne. W Tabeli nr 3, w formie cytatów i z podziałem na grupy odbiorców, zebrane zostały opinie o najbardziej informacyjnym i aplikacyjnym charakterze:

Tabela 3. Wybrane opinie rozmówców w ramach serii 26 wywiadów indywidualnych

Grupa 1: Rodzina
<ul style="list-style-type: none"> • “młodzi rodzice potrzebują miejsce pozyskiwania miękkich umiejętności wychowawczych” • “jest olbrzymie zapotrzebowanie dorosłych na ciekawe spędzanie czasu, cały czas nas pytają o zajęcia dla dorosłych, chcieliby cofnąć się do lat młodości” • “warto wspierać młode matki w powrocie na rynek pracy, pomocna byłaby należąca do gminy przestrzeń coworkingowa dla mam, żeby mogły tam 2-3x w tygodniu popracować” • “aktywizacja ojców jest fajna, warto to rozszerzyć nie tylko na poród ale całe rodzicielstwo - to są twardziele, ale jak już się dadzą wyciągnąć, to się angażują” • “problemem jest przepracowanie rodziców, którzy nie mają po pracy siły nigdzie wyjść; CUS powinien wspierać ofertę sportową i kulturalną dla całych rodzin, by mogli wyjść i być razem” • “szersza relacja babcie-młode matki? trzeba być uważnym, potrzebny silny moderator do wyciągnięcia tego co fajne, ale by było przekazane w sposób niekrzywdzący” • “w wydarzenia międzypokoleniowe i ich tworzenie włączajmy 40-latków, a nie że tylko klasy 1-3 i seniorów”

- "warto wprowadzić element mediacji; jest problem komunikowania się w rodzinie; wspólne rozwiązywanie problemu i wypracowanie rozwiązania; przede wszystkim między partnerami; konieczne wejście we współpracę z mediatorem, który będzie uczył mediacji rodzin"
- "obserwuję przez lata, że głównym powodem konfliktów w związku są problemy finansowe, albo zarzucanie, że ktoś źle gospodaruje pieniędzmi"

Grupa 2: Młodzież

- "skupmy się na młodych - tu jest ich ogrom i nie mają żadnej oferty, a ma się do nich pretensje, że popijają, a nie ma nic, co by mogło ich wciągnąć i dać zajawkę"
- "młodzi mają kolegów, ale nie przyjaciół, wchodzą w gry, w zachowania ryzykowne żeby zaistnieć w grupie, potrzebna jest wczesna prewencja, brakuje treningu umiejętności społecznych; sami nie przyjdą, takie zajęcia powinny być w małych grupach, muszą się otworzyć"
- "młodzi są przeciążeni i nie bardzo chcą się angażować w zajęcia pozaszkolne, wyjątkiem są treningi umiejętności społecznych, a takiej oferty brakuje"
- "bardzo brakuje zajęć pozalekcyjnych w oderwaniu od telefonów (manualne, artystyczne, ceramika), do tego arytmetyka mentalna i zajęcia teatralne"
- "widzimy, że dzieciom brakuje przestrzeni by spędzić wspólnie czas, widzimy, jak są spragnieni pobycia razem i pogadania"
- "młodzież trzeba włączać w kreowanie wydarzeń/oferty/przestrzeni, nie narzucamy im pomysłów"
- "w szkołach rozpaczliwie brakuje dostępu do pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej, psychiatrycznej"
- "grupa zaangażowanych nauczycieli się kurczy, ludzie ciągną po 2 etaty i firmę, jest frustracja i wypalenie"
- "warto wesprzeć nauczycieli - np. 1x w miesiącu grupy wsparcia, obecny psycholog, bez personaliów przegadywanie przykładów, strategie radzenia sobie z dziećmi nadpobudliwymi"
- "musi być współpraca szkół a nie rywalizacja, potrzebne są wspólne projekty międzyszkolne, razem wyjazdy, rajdy, festiwal, bez rywalizacji, a nauka współpracy"
- "o sukcesie wolontariatu młodych decyduje postawa osoby która prowadzi wolontariat, musi dawać 100% siebie"
- "w ROKO_Stacji trzeba zadbać, żeby to nie była ciągle ta sama, wąska grupka młodych, ciekawą ofertą i wyjazdami trzeba przyciągnąć nowych ludzi i stopniowo robić z nich liderów"
- "w ROKO_Stacji warto wprowadzić edukację seksualną z młodymi o granicach, ale mówioną ich językiem i o ich sprawach"

Grupa 3: Seniorzy

- "warto wesprzeć wyrównywanie poziomu klubów seniora; są takie, które rozwijają dynamicznie swoją ofertę (ceramika, zajęcia manualne) i takie, w których niewiele się dzieje"
- "w zajęciach dla seniorów potrzebne są jasne zasady, że grupa początkująca jest dla początkujących, ale musimy mieć ofertę też dla tych aktywnych, którym się chce"
- "musimy aktywować seniorów, ale bez prawienia morałów, powinni być koordynatorami zadań, żeby ich rodziny zobaczyły ich w innym świetle, jako aktywnych organizatorów"
- "nie nazywajmy samotności wprost; warto wpleść w spotkania psychologa, uczmy życia w pojedynkę; dla seniora propozycja spotkania z psychologiem od razu buduje mur"
- "młodzi starszym? potrzeba dużo informacji, zobaczmy kto się wyłoni, kto tylko mówi, a kto realnie pomaga, ale róbmy z nich bohaterów, pociągną innych, pokażą że się da"
- "szukajmy chętnych do pomagania i mocno je szkolmy, także w zakresie pierwszej pomocy i podstawowych kwestii hospicyjnych"
- "powinien być koordynator do opieki wychnieniowej i wolontariatu domowego"

Grupa 4: Osoby z niepełnosprawnością i ich opiekunowie

- “problemem jest niska aktywność zawodowa osób z niepełnosprawnościami; nie ma dla nich oferty; pokażmy firmom z gminy, że mogą zatrudnić takie osoby, przygotujmy je na to”
- “CUS mógłby utworzyć spółdzielnię socjalną z miejscami dla osób z niepełnosprawnościami, które chcą pracować; można zapraszać tam osoby starsze potrzebujące towarzystwa”
- “rozwijajmy kompetencje wychowawcze rodziców z dziećmi z niepełn. w aspekcie seksualności, rodzice szukają takiego wsparcia”
- “potrzebna jest asysta urzędniczo-formalna dla osób niepełnosprawnych - że np. kończy się tobie zaświadczenie + pomoc w wypełnieniu dokumentów”
- “rówieśnicy tolerują dziecko z niepełnosprawnością, ale nie akceptują, nie rozmawiają, nie zapraszają do zabawy; starsi o 10 lat już tak, mają inny pogląd, wyrosli tego; CUS powinien popularyzować określone zachowania, w stylu umówienie się razem na playstation czy piłkę”
- “potrzebny jest asystent, który spełnia rolę kontaktu dla osoby z niepełnosprawnością - moja córka byłaby bardzo szczęśliwa, że ma z kim rozmawiać; popularyzujemy ruch ‘przyjdź pogadać’”
- “widać wyczerpanie rodzin; warto rozwijać wolontariat, czasem wystarczy tylko być, żeby opiekun poszedł na spacer, do kina; wtedy do wolontariatu mogą osoby bez specjalistycznych kwalifikacji”
- “rodzice są w swojej walce mocno osamotnieni, mama opiekuje się dzieckiem 24h na dobę, tata pracuje, wyjście do sklepu to Mount Everest - ona nie ma już siły prosić, potrzebne jest wsparcie informacyjne”
- “można do wolontariatu włączać sprawnych seniorów, ale trzeba dobrze przygotować informację o zakresie niezbędnych czynności”

Grupa 5: Osoby uzależnione

- “przez 26 lat nie widziałem w Rokietnicy konkretnej oferty w zakresie profilaktyki alkoholowej; gminy zarabiają na kapslowym, a nie ma inwestycji w profilaktykę, terapeuta 1x na tydzień to za mało”
- “w profilaktyce alkoholowej musi być duży nacisk na rodzinę - potrzebna jest otwarta rozmowa o uzależnieniach, że to często efektów problemów opiekuńczych i wychowawczych, dziś to wszystko temat tabu”
- “uzależnienia to temat także na lekcjach wychowawczych w szkołach oraz w formie spotkań dla rodziców po lekcjach”
- “bycie sygnalistą nie może być tabu! to się da zrobić dobrze, wg swojego sumienia ratuję komuś życie, niech ci nie będzie obojętna dola sąsiada, ludzie wtedy przestaną się bać”
- “CUS musi mieć odwagę powiedzieć, że czegoś nie wie i nawiązać współpracę z zewnętrznymi ekspertami, suche przekazywanie informacji jest nic nie warte, liczy się doświadczenie”

Grupa 6: Osoby przedsiębiorcze

- “szybkie wsparcie w starcie biznesu to powinien być jeden z głównych punktów CUS, mamy wykształconych młodych, znających świat, jeśli utknemy w dołku ‘dołożenia do wycieczki’, to spłycimy temat”
- “firmy widzą współpracę i wzajemne korzyści, kilka z nich zarazimy otwartością, otworzymy oczy, warto spróbować”
- “widzę ryzyko utraty bogatych mieszkańców na rzecz Poznania, zatrzymajmy te osoby, nie chodzi o to, żeby być sypialnią, tylko żeby być niezależnym satelitą”
- “gmina jest sypialnią, godz. 19 na osiedlach zamykają szlabany, ci ludzie żyją w Poznaniu, tam toczy się życie; były próby rozruszania mieszkańców, bardzo ciężko przekonać ludzi, że można skorzystać z oferty na miejscu”

Uwagi ogólne:

- “fajnie byłoby wiedzieć, że wszyscy radni mają przekonanie, że to przedsięwzięcie ma sens i że się uda, potrzebne jest wsparcie całej Rady Gminy”
- “w Rokietnicy brakuje Domu Kultury z prawdziwego zdarzenia - nie mamy odpowiedniej sali gdzie mogą odbyć się tańce, recytacja, rękodzieło, spotkania integracyjne, koncert”
- “w moim sołectwie są 3 miejsca do rewitalizacji - jedno patriotyczne, drugie rozrywkowe, trzecie biesiadne; zbierzmy te miejsca w całej gminie i pozyskajmy środki UE i prywatne na ich rewitalizację”
- “jak CUS będzie zamawiać pewne usługi na zewnątrz to dobrze, żeby robił to w taki sposób, żeby mógł sam się tego nauczyć”
- “należy pamiętać, że w CUS zostanie pomoc społeczna, nie zgubmy w tym nowym trendzie klasycznych pracowników socjalnych, wzmocnijmy ich”

Źródło: opracowanie własne.

3.2. Usługi społeczne CUS - lista 42 propozycji

Efektem końcowym pierwszej części diagnozy było przygotowanie 42 propozycji przyszłych usług społecznych CUS w Rokietnicy (Tabela nr 4). Lista ta wykorzystana została w ankiecie internetowej skierowanej do mieszkańców gminy. Rozkład proponowanych usług na poszczególne grupy odbiorców kształtuje się następująco:

Grupa 1. RODZINA = 11 propozycji usług

Grupa 2. MŁODZIEŻ = 6 propozycji usług

Grupa 3. SENIORZY = 8 propozycji usług

Grupa 4. OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ I ICH OPIEKUNOWIE = 6 propozycji usług

Grupa 5. OSOBY UZALEŻNIONE = 6 propozycji usług

Grupa 6. OSOBY PRZEDSIĘBIORCZE = 5 propozycji usług

Tabela 4. Wykaz 42 potencjalnych usług CUS Rokietnica

Grupa 1 = RODZINA	
POMYSŁ 1	Warsztaty dla rodziców dzieci do lat 3 - jak bezpiecznie i zdrowo wychować dziecko. Spotkania stacjonarne i online o charakterze cyklicznym, w małych grupach, z czasem na swobodną rozmowę, w warunkach umożliwiających przyjęcie z dzieckiem (przewijak, sala zabaw).
POMYSŁ 2	Warsztaty rodzinne dla dzieci (3-12 lat) wraz z rodzicami. Zajęcia kreatywne, plastyczne, kulinarne służące wzmocnieniu relacji rodziców z dziećmi oraz rozwijaniu umiejętności współpracy (możliwa asysta psychologa jako wsparcie).
POMYSŁ 3	Szkoła Super Taty - angażowanie ojców w sprawy wychowawcze, ojcostwo jako pasja. Porady, warsztaty i szkolenia online oraz stacjonarne (np. tata-super trener sportowy).
POMYSŁ 4	Babcie Mamom - repozytorium porad od starszego pokolenia na nowej stronie www CUS. Filmiki, grafiki, krótkie poradniki - konkretne rady podane w atrakcyjny sposób.

POMYSŁ 5	Klub Fajnych Dziadków - uczenie babci i dziadka ciekawych i angażujących zabaw z wnukami, w tym z wykorzystaniem nowych technologii. Spotkania stacjonarne oraz gotowe propozycja na nowej stronie www CUS (wraz z instrukcjami wideo).
POMYSŁ 6	Program mediacji rodzinnych - warsztaty i konsultacje z doświadczonym mediatorem, który pomaga rodzinom w rozwiązywaniu konfliktów. Sesje stacjonarne i online z zapewnieniem poufności.
POMYSŁ 7	Warsztaty plastyczne dla kobiet - malowanie, plakat, fotografia i in. Spotkania stacjonarne o charakterze cyklicznym, grupowym, międzygeneracyjnym.
POMYSŁ 8	Warsztaty piękna dla kobiet - makijaż, stylizacja, kreowanie wizerunku. Spotkania stacjonarne o charakterze cyklicznym, grupowym, międzygeneracyjnym.
POMYSŁ 9	Rokietnica dla par - pakiet atrakcji dla par, współtworzony przez CUS z lokalnymi partnerami (restauracje, kosmetyczka, zajęcia sportowe, teatr), opcjonalnie zapewnienie opieki nad dzieckiem na czas wyjścia.
POMYSŁ 10	Kurs zarządzania finansami dla rodzin - warsztaty i sesje doradcze na temat efektywnego zarządzania budżetem domowym, oszczędzania, inwestowania i unikania pułapek finansowych. Dodatkowo gry i symulacje budżetowe dla dzieci i młodzieży.
POMYSŁ 11	Warsztaty historii rodzinnych - seria spotkań, w których rodziny pracują razem nad tworzeniem swojej historii rodzinnej, w tym zbieraniem wspomnień, fotografii, dokumentów. Seniorzy pełnią rolę "opowiadaczy historii", przekazując wiedzę i tradycje rodzinne młodszemu pokoleniu.
Grupa 2 = MŁODZIEŻ	
POMYSŁ 12	ROKO_Stacja - centrum wydarzeń w zrewitalizowanym budynku dworca, z ofertą kulturalną współtworzoną przez młodzież (koncerty, kluby dyskusyjne, spotkania, warsztaty kreatywne). Nacisk na wydarzenia międzygeneracyjne i inkluzywne (dostępne m.in. dla osób z niepełnosprawnościami).
POMYSŁ 13	Latająca Otwarta Scena - zrewitalizowanie plenerowych "miejsc problemowych" na terenie gminy lubianych przez młodzież, stworzenie warunków (prace porządkowe, remont obiektów, montaż oświetlenia, kamer, mediów) do bezpiecznej organizacji wydarzeń tj. koncerty, festiwale, street art.
POMYSŁ 14	Rokietnicki Klub Młodego Obywatela - debaty oksfordzkie, w tym konkurencja z młodymi z innych gmin, zapraszanie do szkół gwiazd świata polityki i organizacji pozarządowych, międzyszkolne działania odpowiadające na istotne problemy (np. edukacja ekologiczna i cyfrowa mieszkańców, poprawa bezpieczeństwa w gminie, integracja osób z niepełnosprawnościami, dialog międzypokoleniowy), także w formule "Wyzwań Rokietnicy".
POMYSŁ 15	Akademia Praktyk CUS - program staży i wolontariatu dla młodzieży z certyfikatem CUS (oferta Gminy, GOK, spółek gminnych i lokalnych przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych), rozwój kompetencji i praktycznych umiejętności w bezpiecznym środowisku (w tym gotowe wzory umów i zaświadczeń). Oferty opisywane językiem korzyści młodych, zamieszczane na

	nowej stronie CUS, z łatwym sposobem aplikowania i onboardingu (przygotowania do pracy).
POMYSŁ 16	Centrum Innowacji dla Młodzieży - przestrzeń, w której młodzi ludzie mogą pracować nad własnymi projektami, eksperymentować i tworzyć innowacje, np. w dziedzinie technologii, sztuki, nauki. Centrum miałyby oferować dostęp do sprzętu (jak drukarki 3D, kamery, oprogramowanie) oraz kontakt ze środowiskiem akademickim i biznesowym (urynkowanie najlepszych projektów).
POMYSŁ 17	Warsztaty zdrowia psychicznego - seria warsztatów i spotkań (w szkole, w ROKO_Stacji) z psychologami i trenerami, które pomagałyby młodzieży w radzeniu sobie ze stresem, budowaniu odporności psychicznej oraz lepszym rozumieniu siebie i swoich emocji.
Grupa 3 = SENIORZY	
POMYSŁ 18	Wsparcie przez CUS klubów sołeckich w rozwoju dziennej oferty animacyjnej dla seniorów - kultura, sztuka, ruch. Inicjatywa integrująca seniorów poprzez cykliczne spotkania towarzyskie, kluby zainteresowań i lokalne wydarzenia. Animowanie współpracy wolontariuszy i lokalnych firm w zakresie organizacji wydarzeń.
POMYSŁ 19	Akademia Cyfrowa Seniora - młodzież szkolna ucząca seniorów korzystania z technologii cyfrowych, internetu, mediów społecznościowych (wolontariat uczniowski). Cykl szkoleń w klubach senioralnych, klubach sołeckich, ROKO_Stacji.
POMYSŁ 20	Senior w Biznesie - program CUS dla aktywnych seniorów (już 55+) chcących powrócić na rynek pracy, zaktualizować swoje umiejętności zawodowe, założyć własny startup lub doradzać młodym przedsiębiorcom. Szkolenia reskillingowe (kursy i warsztaty), warsztaty z zakładania biznesu, wsparcie w rozwoju pomysłów, szkoła seniora-mentora (wykorzystanie bogatego doświadczenia i rozwiniętych kompetencji interpersonalnych).
POMYSŁ 21	Opieka wytchnieniowa w domu - dotyczy rodzin, które opiekują się na co dzień obłożnie chorym seniorem, lub ze schorzeniem typu Alzheimer. Usługa polega na krótkookresowej opiece w domu seniora, dającej opiekunowi możliwość wyjścia do lekarza, na zakupy, spacer, do kina etc.
POMYSŁ 22	Mój Sąsiad Senior - zachęcanie mieszkańców do pomocy sąsiedzkiej poprzez oferowanie spędzenia czasu z osobą starszą, a także w codziennych zadaniach i potrzebach (tj. zakupy, prace porządkowe w domu). Wykorzystanie nowej strony www CUS jako miejsca łączenia seniorów z sąsiadami gotowymi pomóc.
POMYSŁ 23	Rozwinięcie i wypromowanie usługi bezpłatnego transportu dla seniorów do ważnych miejsc, w tym busik zbierający seniorów z terenu gminy na wydarzenia kulturalne. Redukcja wykluczenia komunikacyjnego i bezpieczny, dostosowany środek transportu.
POMYSŁ 24	Terapia w Domu - indywidualna pomoc psychologiczna dla osób starszych, dostępna w zaciszu domu. Zaadresowanie problemów samotności i trudności związanych z długotrwałą chorobą przez doświadczonych ekspertów. Szybkość i

	łatwość umówienia się na wizytę (dedykowany numer telefonu), z zachowaniem prywatności.
POMYSŁ 25	Mobilne usługi beauty i relax dla seniorów - usługi kosmetyczne, podologiczne, fryzjerskie, masażu relaksacyjnego, oferowane seniorom w ich domach lub klubach sołeckich.
Grupa 4 = OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ I ICH OPIEKUNOWIE	
POMYSŁ 26	Wsparcie Opiekunów - program wsparcia rodziców i opiekunów osób z niepełnosprawnościami, w tym grupy wsparcia, warsztaty zarządzania stresem, dostęp do psychologów. Budowa sieci wsparcia między rodzinami osób z niepełnosprawnościami.
POMYSŁ 27	Opieka wytchnieniowa w domu - rozwinięcie usługi łatwo dostępnej, krótkookresowej opieki wytchnieniowej, tworzenie kręgu zaprzyjaźnionych ludzi wokół osób z niepełnosprawnością. Zachęcanie mieszkańców do wspierania opiekunów poprzez oferowanie spędzenia czasu z osobą z niepełnosprawnością (czas dla opiekuna na wyjście na zakupy, na spacer, do kina). Szkolenia z zakresu pomocy i wsparcia, a także tworzenie par wolontariusz - osoba z niepełnosprawnością dla indywidualnego wsparcia.
POMYSŁ 28	Program wsparcia zawodowego dla osób z niepełnosprawnościami, obejmujący doradztwo zawodowe, warsztaty umiejętności zawodowych, a także współpracę z lokalnymi firmami w celu tworzenia inkluzji zawodowej.
POMYSŁ 29	Centrum Wsparcia Samodzielności - seria warsztatów i szkoleń mających na celu zwiększenie samodzielności osób z niepełnosprawnościami, w tym nauka codziennych umiejętności, korzystania z technologii wspierających niezależność. Opracowanie ścieżek wyjścia (powrót do samodzielności) z typowych sytuacji, np. wypadek samochodowy.
POMYSŁ 30	Dostępna Gmina - program zgłaszania (via www) i eliminacji barier architektonicznych w przestrzeni publicznej dla zwiększania dostępności Gminy dla osób z niepełnosprawnościami. Włączenie w proces młodzieży szkolnej oraz zaproszenie wydziałów architektonicznych poznańskich uczelni.
POMYSŁ 31	Budowanie społeczności i integracji osób z niepełnosprawnościami poprzez organizację wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych w Gminie dostosowanych do ich potrzeb. W połączeniu z usługą transportową dla osób z niepełnosprawnościami, umożliwiającą ich aktywny udział w życiu społecznym.
Grupa 5 = OSOBY UZALEŻNIONE	
POMYSŁ 32	Rozwój lokalnych działań w zakresie profilaktyki alkoholowej - większa liczba spotkań z terapeutami, otwarta rozmowa o uzależnieniach w grupie młodzieży szkolnej i dorosłych (przełamywanie tabu, także w obszarze bycia sygnalistą), prowadzona przez doświadczonych osoby.
POMYSŁ 33	Warsztaty i sesje terapeutyczne dla rodzin osób uzależnionych, mające na celu edukację na temat uzależnień, ich wpływu na życie rodziny i sposobów radzenia sobie z problemem. Wspieranie tworzenia się grup pomocowych.

POMYSŁ 34	Program szkolenia wolontariuszy, którzy chcieliby wspierać osoby zmagające się z uzależnieniami, w tym kursy z zakresu wsparcia w kryzysie i przeciwdziałania uzależnieniom.
POMYSŁ 35	Inspirowanie, współorganizowanie i promowanie przez CUS "Wydarzeń Unplugged" tj. z wyłączonymi telefonami komórkowymi (turnieje gier planszowych, warsztaty tematyczne, małe koncerty).
POMYSŁ 36	Pakiet wiedzy dla rodziców i dzieci pn. "Komórka potrafi być spoko", z jednej strony uświadamiający zagrożenia związane z uzależnieniem od telefonu, z drugiej jednak zawierający inspiracje do wartościowego wykorzystania komórki (międzypokoleniowe gry terenowe, np. odkrywanie skarbów i historii, z wykorzystaniem m.in. rzeczywistości rozszerzonej i geolokalizacji w telefonie).
POMYSŁ 37	Opracowanie we współpracy ze studentami Uniwersytetu Artystycznego zestawu gier manualnych offline dla dzieci. Wręczenie przez CUS lokalnym restauracjom zestawów zabawy offline do wypożyczania rodzinom z małymi dziećmi na czas bycia w restauracji (alternatywa do wpatrywania się przez dziecko w tablet).
Grupa 6 = OSOBY PRZEDSIĘBIORCZE	
POMYSŁ 38	Indywidualne warsztaty dla mieszkańców z predyspozycji zawodowych i identyfikacji swoich mocnych stron.
POMYSŁ 39	Centrum Przedsiębiorczości CUS - ocena pomysłów biznesowych/rozwojowych mieszkańców gminy (w każdym wieku) i ich wsparcia poprzez budowanie partnerstw ze światem nauki, biznesu, organizacji pozarządowych, firm zajmujących się pozyskiwaniem dotacji, inwestorów. Dodatkowo cykliczne, otwarte warsztaty dot. trendów i możliwości w zakresie rozwijania innowacji (w tym innowacji społecznych).
POMYSŁ 40	Powołanie Forum Współpracy na Rzecz Rozwoju Firm i Partnerów Społecznych Gminy Rokietnica - przygotowanie aktualnej bazy firm oraz organizacji pozarządowych (NGO) w Gminie, zaprojektowanie i podjęcie działań w zakresie lokalnego patriotyzmu gospodarczego (kupuj od rakietyckich firm oraz współpracujmy ze sobą jako rakietyckie firmy i NGO), uruchomienie Akademii ROKO Biznesu (seria spotkań służących wymianie doświadczeń menedżerskich).
POMYSŁ 41	Organizacja warsztatów rozwojowych CUS dla lokalnych firm i podmiotów ekonomii społecznej - wspólna agenda tematów (na początek podnoszenie kwalifikacji pracowników), warsztaty z udziałem naukowców oraz firm pozyskujących środki unijne, działania w kierunku wspólnego pozyskiwania i realizacji grantów.
POMYSŁ 42	Opracowanie Planu rozwoju wydarzeń w Gminie Rokietnica w 2024 roku we współpracy z lokalnymi firmami i podmiotami ekonomii społecznej - z wykorzystaniem posiadanych przez nie kompetencji i możliwości oraz naciskiem na zdyskontowanie takiego zaangażowania (co mogę wnieść / co mogę zyskać i jak to zrobić).

Źródło: opracowanie własne.

4. Wyniki badań ilościowych - potrzeby i postawy mieszkańców gminy

Głównym celem diagnozy było zbadanie rodzaju i określenie skali zapotrzebowania mieszkańców gminy Rokietnica na usługi społeczne, które w przyszłości będą świadczone w CUS. Dla osiągnięcia bardziej refleksyjnych odpowiedzi, respondenci zapytani zostali o ocenę 42 potencjalnych usług CUS, wypracowanych w części jakościowej diagnozy (Etap I i II). W kwestionariuszu ankiety, w odniesieniu do każdej z usług, zadane zostały trzy pytania:

PYTANIE 1. Jak ocenia Pan(i) przydatność danej usługi dla mieszkańców gminy, niezależnie od tego, czy jest Pan(i) jej odbiorcą?

PYTANIE 2. Jaka jest Pana/i chęć skorzystania z tej konkretnej usługi lub zaangażowania się w jej współtworzenie?

PYTANIE 3. Jaka byłaby Pan(i) zdaniem skłonność odbiorców danej usługi do niewielkiej dopłaty do kosztów jej świadczenia?

Jednakowa była także skala ocen - od 1 do 5, gdzie: 1 (bardzo niska), 2 (niska), 3 (ani niska ani wysoka), 4 (wysoka), 5 (bardzo wysoka). Dostępny był też wariant "nie mam zdania"¹⁶. Po każdej z sześciu grup usług respondenci pytani byli o swoje refleksje i odpowiedzi: "Czy jakiejś usługi bardzo brakuje lub ma Pan(i) sugestię co do którejś z propozycji?".

Celem zapewnienia poprawności wnioskowania w raporcie, proponowane usługi społeczne rozpatrywane będą oddzielnie dla każdej z grup odbiorców. Inna jest bowiem świadomość problemów i wielkość grupy docelowej w odniesieniu do usług kierowanych np. do rodziny, aniżeli do osób z niepełnosprawnościami. W założeniu badanie pomóc ma w wytypowaniu usług najbardziej pożądanym w ramach każdej grupy.

Dla większej czytelności raportu wykorzystane zostaną dwa podstawowe wskaźniki oceny, tj. PRZYDATNOŚĆ i ZAANGAŻOWANIE. Drugi wskaźnik stanowi połączenie chęci skorzystania z usługi i chęci jej współtworzenia. W ten sposób CUS podjąć może świadomą decyzję o wyborze tych usług, które ocenione zostały jako najbardziej przydatne oraz w największym stopniu mobilizują mieszkańców - tak w roli odbiorców usług, jak i ich współtwórców. Głębsze analizy, m.in. dotyczące gotowości do odpłatności (patrz tabele w Załączniku nr 1), czy też różnic w odpowiedziach pomiędzy np. kobietami a mężczyznami, mają znaczenie na kolejnym etapie, tj. przygotowywania konkretnych usług do wdrożenia.

Na bazie wyników badań ankietowych oraz warsztatu podsumowującego z CUS Rokietnica (Etap IV), z grupy 42 proponowanych usług społecznych wybranych zostało 19 najlepszych. Wytypowanie usług priorytetowych w 2024 roku pozostaje do decyzji CUS Rokietnica.

Grupa 1. RODZINA = 4 usługi wiodące

Grupa 2. MŁODZIEŻ = 3 usługi wiodące

Grupa 3. SENIORZY = 4 usługi wiodące

Grupa 4. OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ I ICH OPIEKUNOWIE = 2 usługi wiodące

Grupa 5. OSOBY UZALEŻNIONE = 3 usługi wiodące

Grupa 6. OSOBY PRZEDSIĘBIORCZE = 3 usługi wiodące

¹⁶ Sposób opisu proponowanych usług w ankiecie wydaje się trafiony. Żaden pomysł z ocenianych 42 nie uzyskał pow. 30% odpowiedzi "nie mam zdania" na pytanie o postrzeganą przydatność usługi dla mieszkańców. Pomysły z grup 1 i 2 miały ten wskaźnik średnio na bardzo niskim poziomie 10%, a dla pomysłów z grupy 3-6 na poziomie 20% (węższa grupa docelowych odbiorców, specyfika wyzwań).

4.1. Grupa 1. Rodzina

Usługi wiodące w grupie RODZINA:

POMYSŁ 2. Warsztaty rodzinne dla dzieci (3-12 lat) wraz z rodzicami. Zajęcia kreatywne, plastyczne, kulinarne służące wzmocnieniu relacji rodziców z dziećmi oraz rozwijaniu umiejętności współpracy (możliwa asysta psychologa jako wsparcie).

POMYSŁ 6. Program mediacji rodzinnych - warsztaty i konsultacje z doświadczonym mediatorem, który pomaga rodzinom w rozwiązywaniu konfliktów. Sesje stacjonarne i online z zapewnieniem poufności.

POMYSŁ 8. Warsztaty piękna dla kobiet - makijaż, stylizacja, kreowanie wizerunku. Spotkania stacjonarne o charakterze cyklicznym, grupowym, międzygeneracyjnym.

POMYSŁ 9. Rokietnica dla par - pakiet atrakcji dla par, współtworzony przez CUS z lokalnymi partnerami (restauracje, kosmetyczka, zajęcia sportowe, teatr), opcjonalnie zapewnienie opieki nad dzieckiem na czas wyjścia.

Wskaźnik PRZYDATNOŚCI i ZAANGAŻOWANIA dla ocenianych 11 propozycji¹⁷:

	PRZYDATNOŚĆ	ZAANGAŻOWANIE
POMYSŁ 1	54%	23%
POMYSŁ 2	73%	52%
POMYSŁ 3	54%	33%
POMYSŁ 4	33%	23%
POMYSŁ 5	46%	26%
POMYSŁ 6	67%	38%
POMYSŁ 7	61%	51%
POMYSŁ 8	62%	54%
POMYSŁ 9	67%	57%
POMYSŁ 10	53%	34%
POMYSŁ 11	27%	19%

¹⁷ Przydatność usługi dla mieszkańców gminy = suma odpowiedzi "wysoka" i "bardzo wysoka". Moja chęć do skorzystania z usługi lub jej współtworzenia [łącznie jako zaangażowanie] = suma odpowiedzi "wysoka" i "bardzo wysoka".

Komentarz do wyników:

Dla pomysłu nr 7 i 8 zaprezentowano odpowiedzi samych kobiet.

Wybrane odpowiedzi respondentów na pytanie otwarte o sugestie i własne pomysły:

Wsparcie dla rodzin wielodzietnych poprzez ich promowanie i premiowanie np. niższymi stawkami usług gminnych za śmieci, wodę, itp. czy większą łatwością/pomocą w załatwianiu spraw w urzędzie.
Wsparcie w walce ze smogiem. Uważam, że gmina ma GIGANTYCZNY problem w tej kwestii - świadomości szkodliwości, tego, jak jako mieszkaniec można reagować, jeśli jest się nieszczęśliwym sąsiadem "śmierdziela", albo informacje o programach wsparciowych, jeśli się samemu jest "śmierdzielem" i chce się przestać.
Warsztaty dla rodziców starszych dzieci - są tylko o bezpieczeństwie i opiece nad najmłodszymi. Potrzebne są moim zdaniem warsztaty z komunikacji rodzicielskiej dla dzieci szkolnych (uwzględniające informacje o komunikacji bez przemocy, o pozytywnym wzmacnianiu) oraz osobno dla nastolatków (połączone z uświadamianiem rodziców w temacie zmian u młodzieży w wieku nastoletnim, uzależnieniach, wprowadzeniu do życia seksualnego, zarządzania emocjami swoimi i dziecka).
Przede wszystkim brakuje możliwości kontaktu z psychologiem, czy spotkań nawet w grupach. Tematy związane zarówno z problemami wychowawczymi, rozpoznawaniem zachowań po środkach odurzających czy problemami żywienia (polskie dzieci są na pierwszym miejscu w europie pod względem rosnącej otyłości w wieku szkolnym).
Warsztaty powinny być organizowane w porozumieniu z innymi jednostkami sprawującymi pieczę nad dysfunkcyjnymi rodzinami aby takie rodziny dowiedziały się i mogły skorzystać. Z doświadczenia wiem, że ludzie którzy potrzebują pomocy, nie szukają jej aktywnie.
Dobrym pomysłem byłyby spotkania z lekarzami różnych specjalizacji, którzy w przystępny sposób omawialiby aspekty związane ze zdrowiem, chorobami jak również zachęcali do badań kontrolnych i pozbycia się lęku przed chorobą.
Usługa nr 1 powinna mieć charakter warsztatów, w których obowiązkowo uczestniczy przynajmniej jeden z rodziców z dzieckiem; warsztaty powinny umożliwiać identyfikację problemów rozwojowych, które przekazywane byłyby przez prowadzących rodzicom z sugestią zastosowania właściwego wsparcia. Warsztaty powinny zostać uzupełnione przez indywidualne konsultacje.
W odniesieniu do pomysłu nr 6 potrzebne konsultacje z psychologiem, podpowiedzi jak postępować z dzieckiem, u którego obserwuje się wybuchy agresji, gniewu, pobudliwości. Jak powinien reagować rodzic, opiekun na takie zachowania dzieci (od najmłodszych lat) i młodzieży.
Samotne mamy, samotne tacierzyństwo, samotne macierzyństwo - pomoc prawna, psychologiczna, wspierająca.
Warsztaty z rozwoju niemowlęcia i wspieranie rodziców na początku macierzyństwa, tacierzyństwa. Warsztaty z rozwoju ruchowego, psychologiczne, z chustonoszenia.
Coś czego bardzo bardzo brakuje i z czym też nasza rodzina się boryka to opcja doraźnej pomocy psychologicznej dla rodziców w sytuacji trudności z dziećmi. Nawet takie doradztwo gdy coś się

dzieje gdzie się udać do jakiego specjalisty poradni itp. Obecnie borykam się z takimi problemami. Dziecku trzeba pomoc, a odbijamy się od drzwi, nie wiemy gdzie się kierować, nigdzie nie ma informacji, nikt nie chce nawet doradzić bo nie wie.

Moja sugestią jest dogodny termin. Jeżeli dane wydarzenie miałby się odbywać w tygodniu, to powinny być to godziny popołudniowe. Tak żeby skorzystać mogły osoby pracujące.

4.2. Grupa 2. Młodzież

Usługi wiodące w grupie MŁODZIEŻ:

POMYSŁ 12. ROKO_Stacja - centrum wydarzeń w zrewitalizowanym budynku dworca, z ofertą kulturalną współtworzoną przez młodzież (koncerty, kluby dyskusyjne, spotkania, warsztaty kreatywne). Nacisk na wydarzenia międzygeneracyjne i inkluzywne (dostępne m.in. dla osób z niepełnosprawnościami).

POMYSŁ 13. Latająca Otwarta Scena - zrewitalizowanie plenerowych "miejsz problemowych" na terenie gminy lubianych przez młodzież, stworzenie warunków (prace porządkowe, remont obiektów, montaż oświetlenia, kamer, mediów) do bezpiecznej organizacji wydarzeń tj. koncerty, festiwale, street art.

POMYSŁ 17. Warsztaty zdrowia psychicznego - seria warsztatów i spotkań (w szkole, w ROKO_Stacji) z psychologami i trenerami, które pomagałyby młodzieży w radzeniu sobie ze stresem, budowaniu odporności psychicznej oraz lepszym rozumieniu siebie i swoich emocji.

Wskaźnik PRZYDATNOŚCI i ZAANGAŻOWANIA dla ocenianych 6 propozycji:

	PRZYDATNOŚĆ	ZAANGAŻOWANIE
POMYSŁ 12	82%	58%
POMYSŁ 13	79%	56%
POMYSŁ 14	57%	37%
POMYSŁ 15	64%	41%
POMYSŁ 16	78%	53%
POMYSŁ 17	85%	58%

Komentarz do wyników:

Pomysły nr 12, 13 i 17 uzyskały najwyższe wyniki także w badaniu dodatkowym młodzieży, choć w grupie tej wskaźnik zaangażowania był niższy (odpowiednio: 35%, 26% i 44%).

Wybrane odpowiedzi respondentów na pytanie otwarte o sugestie i własne pomysły:

Pomysł 17 wybitnie potrzebny. Rozszerzyłabym o możliwość spotkań indywidualnych i grup wsparcia.
Pomysł 18 nietrafiony - albo będzie trzeba wydać ogromne pieniądze (sprzęt, licencje, materiały eksploatacyjne itp), albo będzie zwyczajnie "biednie" i pomysł nie wypali. Lepiej zorganizować konkretną sekcję, dedykowaną kilku technologiom/grupie technologii i zaangażować naukowca z gminy lub partnera przemysłowego gotowego dosponsorować taką sekcję.
Klub gier planszowych w Rokietnicy.
Zdrowe nawyki żywieniowe Zwrócenie uwagi na żywienie jako aspekt zdrowia w przyszłości czy zapadalności na choroby. Mój wygląd - moja samoakceptacja.
Warsztaty zdrowia psychicznego - również w formie indywidualnej, jako wsparcie i w wielu przypadkach pewnie terapia.
W Rokietnicy brakuje miejsca, gdzie młodzież mogłaby się spotkać w weekendowy wieczór.
Zapewne więcej mieszkańców zaangażowałoby się w życie społeczne i integrację gdyby były miejsca spotkań i cykliczne zajęcia kulturalne.
Zorganizowane zajęcia sportowe, łączenie zainteresowanych konkretną formą sportu poprzez platformę społecznościową, z informacjami co gdzie.
Organizacja zajęć np. sportowych we współpracy z innymi podmiotami gminnymi, aby młodzież mogła spróbować różnych form spędzania czasu wolnego, ułatwiając im zapoznanie się z nimi i ewentualne późniejsze dołączenie na zajęcia w wyniku zainteresowania danym tematem.

4.3. Grupa 3. Seniorzy

Usługi wiodące w grupie SENIORZY:

POMYSŁ 21. Opieka wytchnieniowa w domu - dotyczy rodzin, które opiekują się na co dzień obłożnie chorym seniorem, lub ze schorzeniem typu Alzheimer. Usługa polega na krótkookresowej opiece w domu seniora, dającej opiekunowi możliwość wyjścia do lekarza, na zakupy, spacer, do kina etc.

POMYSŁ 22. Mój Sąsiad Senior - zachęcanie mieszkańców do pomocy sąsiedzkiej poprzez oferowanie spędzenia czasu z osobą starszą, a także w codziennych zadaniach i potrzebach (tj. zakupy, prace porządkowe w domu). Wykorzystanie nowej strony www CUS jako miejsca łączenia seniorów z sąsiadami gotowymi pomóc.

POMYSŁ 23. Rozwinięcie i wypromowanie usługi bezpłatnego transportu dla seniorów do ważnych miejsc, w tym busik zbierający seniorów z terenu gminy na wydarzenia kulturalne. Redukcja wykluczenia komunikacyjnego i bezpieczny, dostosowany środek transportu.

POMYSŁ 24. Terapia w Domu - indywidualna pomoc psychologiczna dla osób starszych, dostępna w zaciszu domu. Zaadresowanie problemów samotności i trudności związanych z długotrwałą chorobą przez doświadczonych ekspertów. Szybkość i łatwość umówienia się na wizytę (dedykowany numer telefonu), z zachowaniem prywatności.

Wskaźnik PRZYDATNOŚCI i ZAANGAŻOWANIA dla ocenianych 8 propozycji:

	PRZYDATNOŚĆ	ZAANGAŻOWANIE
POMYSŁ 18	56%	34%
POMYSŁ 19	58%	31%
POMYSŁ 20	43%	23%
POMYSŁ 21	73%	40%
POMYSŁ 22	63%	45%
POMYSŁ 23	61%	31%
POMYSŁ 24	66%	32%
POMYSŁ 25	43%	21%

Komentarz do wyników:

W badaniu dodatkowym seniorów, wskaźnik dotyczący chęci skorzystania z 4 usług wiodących wyniósł odpowiednio: 68%, 64%, 86% i 60%.

Wybrane odpowiedzi respondentów na pytanie otwarte o sugestie i własne pomysły:

Pomysł 22 powinien być zrealizowany, zaangażują się w to całe rodziny.
Warto byłoby wdrożyć warsztaty obywatelskie dla seniorów, aby włączać ich w świadome decyzje wyborcze i wiedzę na temat możliwego wpływu np. na kreowanie polityki samorządowej.
Należy tworzyć możliwość regularnego uprawiania ruchu. Odpowiednia gimnastyka, pływanie, aqua aerobik, nordic walking w grupie czy inne dedykowane tej grupie wiekowej.
Mobilny Dietetyk pomagający seniorom w domu nauczyć jak zdrowo wybrać produkty spożywcze, pomagający prawidłowo skomponować dietę, która przy szeregu dolegliwości ma znaczenie w kontekście poprawy zdrowia czy dolegliwości związanych z przyjmowaniem leków.
W naszej gminie mam wrażenie, że dzieje się dużo więcej dla seniorów niż dla młodych. Organizowane są dni seniora, potańcówki dla seniorów itp. Dla ludzi 30+ nie widać wielu możliwości rozrywkowych w gminie.

4.4. Grupa 4. Osoby z niepełnosprawnością i ich opiekunowie

Usługi wiodące w grupie OSOBY Z NIEPEŁN. I ICH OPIEKUNOWIE:

POMYSŁ 26. Wsparcie Opiekunów - program wsparcia rodziców i opiekunów osób z niepełnosprawnościami, w tym grupy wsparcia, warsztaty zarządzania stresem, dostęp do psychologów. Budowa sieci wsparcia między rodzinami osób z niepełnosprawnościami.

POMYSŁ 27. Opieka wytchnieniowa w domu - rozwinięcie usługi łatwo dostępnej, krótkookresowej opieki wytchnieniowej, tworzenie kręgu zaprzyjaźnionych ludzi wokół osób z niepełnosprawnością. Zachęcanie mieszkańców do wspierania opiekunów poprzez oferowanie spędzenia czasu z osobą z niepełnosprawnością (czas dla opiekuna na wyjście na zakupy, na spacer, do kina). Szkolenia z zakresu pomocy i wsparcia, a także tworzenie par wolontariusz - osoba z niepełnosprawnością dla indywidualnego wsparcia.

Wskaźnik PRZYDATNOŚCI i ZAANGAŻOWANIA dla ocenianych 6 propozycji:

	PRZYDATNOŚĆ	ZAANGAŻOWANIE
POMYSŁ 26	64%	27%
POMYSŁ 27	63%	29%
POMYSŁ 28	55%	22%
POMYSŁ 29	54%	25%
POMYSŁ 30	59%	29%
POMYSŁ 31	48%	26%

Komentarz do wyników:

W grupie osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów, wszystkie 6 proponowanych usług uzyskało wysokie noty. Wskaźnik zaangażowania dla usługi 26 i 27 był najwyższy i wyniósł odpowiednio 73% i 69%.

Wybrane odpowiedzi respondentów na pytanie otwarte o sugestie i własne pomysły:

Stworzenie bazy osób chętnych do towarzyszenia/opieki nad osobami z niepełnosprawnością z wyszczególnieniem rodzaju pomocy i możliwości czasu na to poświęconego. Wiem, że opiekunowie czasem szukają kogoś do towarzyszenia raz na jakiś czas, czasem pełnej pomocy w przypadku wyjazdu czy wyjścia, czasem kogoś na stałe.

W naszej gminie dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów nie dzieje się nic, więc jakiegokolwiek działania będą bardzo na plus.

4.5. Grupa 5. Osoby uzależnione

Usługi wiodące w grupie OSOBY UZALEŻNIONE:

POMYSŁ 33. Warsztaty i sesje terapeutyczne dla rodzin osób uzależnionych, mające na celu edukację na temat uzależnień, ich wpływu na życie rodziny i sposobów radzenia sobie z problemem. Wspieranie tworzenia się grup pomocowych.

POMYSŁ 35. Inspirowanie, współorganizowanie i promowanie przez CUS "Wydarzeń Unplugged" tj. z wyłączonymi telefonami komórkowymi (turnieje gier planszowych, warsztaty tematyczne, małe koncerty).

POMYSŁ 36. Pakiet wiedzy dla rodziców i dzieci pn. "Komórka potrafi być spoko", z jednej strony uświadamiający zagrożenia związane z uzależnieniem od telefonu, z drugiej jednak zawierający inspiracje do wartościowego wykorzystania komórki (międzypokoleniowe gry terenowe, np. odkrywanie skarbów i historii, z wykorzystaniem m.in. rzeczywistości rozszerzonej i geolokalizacji w telefonie).

Wskaźnik PRZYDATNOŚCI i ZAANGAŻOWANIA dla ocenianych 6 propozycji:

	PRZYDATNOŚĆ	ZAANGAŻOWANIE
POMYSŁ 32	53%	22%
POMYSŁ 33	53%	22%
POMYSŁ 34	43%	22%
POMYSŁ 35	57%	40%
POMYSŁ 36	53%	37%
POMYSŁ 37	51%	33%

Komentarz do wyników:

Pomysły nr 33, 35 i 36 uzyskały najwyższe wyniki także w badaniu dodatkowym młodzieży. Wskaźnik zaangażowania wyniósł odpowiednio 24% i 24% i 27%.

Wybrane odpowiedzi respondentów na pytanie otwarte o sugestie i własne pomysły:

Jeśli chodzi o uzależnienia to moim zdaniem do szkół powinni zapraszać osoby, które miały problem. Jakie są skutki nadużywania alkoholu i narkotyków.

Jeżeli chodzi o warsztaty na temat uzależnień, nie zróbcie czegoś takiego, że przez kilka godzin będziecie wyklądać, że zło jest złem, tylko niech będzie bardziej empatyczne podejście do takiej

osoby - przykładowo rozmowa o tym jak i dlaczego się uzależniła, szukanie zajęć/metod wypierających złe nawyki, nauka radzenia sobie z syndromem odstawienia.

Bardziej program restauracja bez smartfona dla dzieciaka. I takie godło ma restauracja a za to kącik z gadżetami. Niech się sami promują tylko trzeba ich podpuścić.

Przydałaby się wypożyczalnia gier zamiast gier w kawiarniach.

4.6. Grupa 6. Osoby przedsiębiorcze

Usługi wiodące w grupie OSOBY PRZEDSIĘBIORCZE:

POMYSŁ 38. Indywidualne warsztaty dla mieszkańców z predyspozycji zawodowych i identyfikacji swoich mocnych stron.

POMYSŁ 39. Centrum Przedsiębiorczości CUS - ocena pomysłów biznesowych/ rozwojowych mieszkańców gminy (w każdym wieku) i ich wsparcia poprzez budowanie partnerstw ze światem nauki, biznesu, organizacji pozarządowych, firm zajmujących się pozyskiwaniem dotacji, inwestorów. Dodatkowo cykliczne, otwarte warsztaty dot. trendów i możliwości w zakresie rozwijania innowacji (w tym innowacji społecznych).

POMYSŁ 40. Powołanie Forum Współpracy na Rzecz Rozwoju Firm i Partnerów Społecznych Gminy Rokietnica - przygotowanie aktualnej bazy firm oraz organizacji pozarządowych (NGO) w Gminie, zaprojektowanie i podjęcie działań w zakresie lokalnego patriotyzmu gospodarczego (kupuj od rokiectnickich firm oraz współpracujmy ze sobą jako rokiectnickie firmy i NGO), uruchomienie Akademii ROKO Biznesu (seria spotkań służących wymianie doświadczeń menedżerskich).

Wskaźnik PRZYDATNOŚCI i ZAANGAŻOWANIA dla ocenianych 5 propozycji:

	PRZYDATNOŚĆ	ZAANGAŻOWANIE
POMYSŁ 38	53%	38%
POMYSŁ 39	48%	35%
POMYSŁ 40	66%	52%
POMYSŁ 41	44%	31%
POMYSŁ 42	44%	29%

Komentarz do wyników:

Dla pomysłu nr 40 zaprezentowano odpowiedzi samych przedsiębiorców.

Wybrane odpowiedzi respondentów na pytanie otwarte o sugestie i własne pomysły:

Informacje o programach wsparcia dla zmian pieców na ekologiczniejsze, drobni przedsiębiorcy pod względem zanieczyszczenia powietrza potrafią rujnować życie mieszkańców domu w sąsiedztwie.

Stworzenie przestrzeni w której lokalni przedsiębiorcy będą mogli przedstawić swoją ofertę.

Fajnie jakby było jakieś przedstawienie ciekawych historii lokalnych firm, czym się wyróżniają i że w takiej Rokietnicy możesz kupić to lub skorzystać z takiej usługi.

Promocja wolontariatu pracowniczego w lokalnych firmach.

5. Rekomendacje rozwojowe dla CUS Rokietnica

1. Badania jakościowe (warsztaty i wywiady) pozwoliły na zidentyfikowanie 6 grup docelowych odbiorców CUS oraz wypracowanie propozycji 42 nowych usług. Dzięki badaniom ilościowym (ankieta internetowa) możliwe było oparte na danych liczbowych zawężenie listy usług do 19 najlepiej ocenianych, o najwyższym potencjale do angażowania mieszkańców. To z nich CUS Rokietnica wybrać powinien usługi priorytetowe, wdrażane w ramach projektu.
2. Zdecydowana większość zaproponowanych usług społecznych została oceniona wysoko i bardzo wysoko w zakresie postrzeganej przydatności dla mieszkańców. Optymistyczny jest także wysoki wskaźnik zaangażowania mieszkańców, który aż w 26 przypadkach przekroczył 30% ogółu respondentów. Pomysły na usługi społeczne z tego zbioru mają potencjał do tego, by starać się pozyskiwać zewnętrzne środki na ich dalszy rozwój i wdrażanie.
3. Nowe usługi warto wdrażać testowo, tj. na próbę, w małej skali, we współpracy z użytkownikami. Te rozwiązania, które zyskują popularność wśród mieszkańców, powinny być następnie skalowane. Istotne, aby mechanizm testowego wdrażania usług został jasno zakomunikowany mieszkańcom.
4. Kluczowymi kompetencjami kadry CUS w kontekście wdrażania i upowszechniania nowych usług będzie: wysoka aktywność promocyjna w social media, ciągły rozwój sieci kontaktów CUS (nauka, biznes, NGO) oraz pozyskiwanie zewnętrznych środków z różnych źródeł (w tym prywatnych) na skalowanie przedsięwzięć. Warsztaty z pracownikami CUS pozwoliły na przypisanie osób do nowych wyzwań.
5. Bardzo ważnym i priorytetowym elementem w popularyzacji oferty usług społecznych CUS będzie nowa strona internetowa. Jej kluczowe funkcjonalności to baza wiedzy (repozytorium atrakcyjnych materiałów informacyjnych) oraz kalendarz wydarzeń (z możliwością zapisania się na wydarzenie, otrzymania biletu i maili przypominających). Strona internetowa CUS ma stać się centrum informacji w zakresie szeroko rozumianej oferty kierowanej do mieszkańców Gminy Rokietnica, współtworzonej z różnymi interesariuszami (mieszkańcami, lokalnymi przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, środowiskiem naukowym i in.).
6. Z punktu widzenia rozwoju i promocji usług społecznych istotne będzie także opracowanie i wdrożenie dwóch narzędzi - Banku Czasu (strona internetowa lub aplikacja pozwalająca mieszkańcom zapoznać się z potrzebnymi w gminie obszarami wsparcia i zadeklarować chęć poświęcenia określonego czasu prywatnego) oraz Przestrzeni Gminnych (skatalogowanie i udrożnienie dostępu do przestrzeni w gminie, w których można organizować wydarzenia, w tym oddolne, inicjowane przez mieszkańców; z czasem rozwinięcie zaplecza sprzętu do bezpłatnego użyczenia jak nagłośnienie, oświetlenie, krzesła, stoły).

Załącznik 1. Ocena wszystkich 42 usług przez mieszkańców

POMYSŁ 1. Warsztaty dla rodziców dzieci do lat 3 – jak bezpiecznie i zdrowo wychować dziecko. Spotkania stacjonarne i online o charakterze cyklicznym, w małych grupach, z czasem na swobodną rozmowę, w warunkach umożliwiających przyjsię z dzieckiem (przewijak, sala zabaw).

POMYSŁ 2. Warsztaty rodzinne dla dzieci (3-12 lat) wraz z rodzicami. Zajęcia kreatywne, plastyczne, kulinarne służące wzmocnieniu relacji rodziców z dziećmi oraz rozwijaniu umiejętności współpracy (możliwa asysta psychologa jako wsparcie).

POMYŚL 3. Szkoła Super Taty – angażowanie ojców w sprawy wychowawcze, ojcostwo jako pasja. Porady, warsztaty i szkolenia online oraz stacjonarne (np. tata-super trener sportowy).

POMYŚL 4. Babcie Mamom – repozytorium porad od starszego pokolenia na nowej stronie www CUS. Filmiki, grafiki, krótkie poradniki – konkretne rady podane w atrakcyjny sposób.

POMYŚL 5. Klub Fajnych Dziadków – uczenie babcie i dziadka ciekawych i angażujących zabaw z wnukami, w tym z wykorzystaniem nowych technologii. Spotkania stacjonarne oraz gotowe propozycja na nowej stronie www CUS (wraz z instrukcjami wideo).

POMYŚL 6. Program mediacji rodzinnych – warsztaty i konsultacje z doświadczonym mediatorem, który pomaga rodzinom w rozwiązywaniu konfliktów. Sesje stacjonarne i online z zapewnieniem poufności.

POMYSŁ 7. Warsztaty plastyczne dla kobiet – malowanie, plakat, fotografia i in. Spotkania stacjonarne o charakterze cyklicznym, grupowym, międzygeneracyjnym.

POMYSŁ 8. Warsztaty piękna dla kobiet – makijaż, stylizacja, kreowanie wizerunku. Spotkania stacjonarne o charakterze cyklicznym, grupowym, międzygeneracyjnym.

POMYŚL 9. Rokietnica dla par – pakiet atrakcji dla par, współtworzony przez CUS z lokalnymi partnerami (restauracje, kosmetyczka, zajęcia sportowe, teatr), opcjonalnie zapewnienie opieki nad dzieckiem na czas wyjścia.

POMYŚL 10. Kurs zarządzania finansami dla rodzin – warsztaty i sesje doradcze na temat efektywnego zarządzania budżetem domowym, oszczędzania, inwestowania i unikania pułapek finansowych. Dodatkowo gry i symulacje budżetowe dla dzieci i młodzieży.

POMYSŁ 11. Warsztaty historii rodzinnych – seria spotkań, w których rodziny pracują razem nad tworzeniem swojej historii rodzinnej, w tym zbieraniem wspomnień, fotografii, dokumentów. Seniorzy pełnią rolę "opowiadaczy historii", przekazując wiedzę i tradycje rodzinne młodszemu pokoleniu.

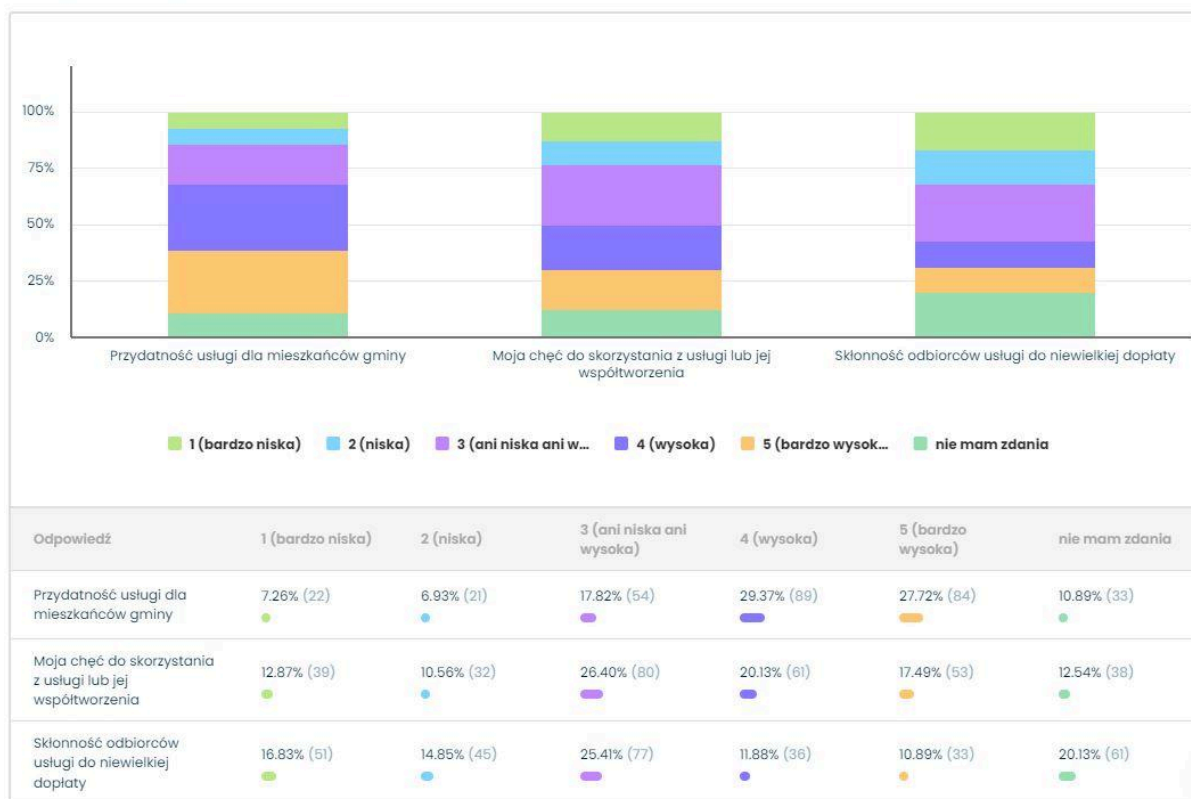
POMYSŁ 12. ROKO_ Stacja – centrum wydarzeń w zrewitalizowanym budynku dworca, z ofertą kulturalną współtworzoną przez młodzież (koncerty, kluby dyskusyjne, spotkania, warsztaty kreatywne). Nacisk na wydarzenia międzygeneracyjne i inkluzywne (dostępne m.in. dla osób z niepełnościami).

POMYŚL 13. Latająca Otwarta Scena - zrewitalizowanie plenerowych "miejsc problemowych" na terenie gminy lubianych przez młodzież, stworzenie warunków (prace porządkowe, remont obiektów, montaż oświetlenia, kamer, mediów) do bezpiecznej organizacji wydarzeń tj. koncerty, festiwale, street art.

POMYŚL 14. Rokietnicki Klub Młodego Obywatela - debaty oksfordzkie, w tym konkurencja z młodymi z innych gmin, zapraszanie do szkół gwiazd świata polityki i organizacji pozarządowych, międzyszkolne działania odpowiadające na istotne problemy (np. edukacja ekologiczna i cyfrowa mieszkańców, poprawa bezpieczeństwa w gminie, integracja osób z niepełnosprawnościami, dialog międzypokoleniowy), także w formule "Wyzwań Rokietnicy".

POMYSŁ 15. Akademia Praktyk CUS – program staży i wolontariatu dla młodzieży z certyfikatem CUS (oferta Gminy, GOK, spółek gminnych i lokalnych przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych), rozwój kompetencji i praktycznych umiejętności w bezpiecznym środowisku (w tym gotowe wzory umów i zaświadczeń). Oferty opisywane językiem korzyści młodych, zamieszczane na nowej stronie CUS, z łatwym sposobem aplikowania i onboardingu (przygotowania do pracy).

POMYSŁ 16. Centrum Innowacji dla Młodzieży – przestrzeń, w której młodzi ludzie mogą pracować nad własnymi projektami, eksperymentować i tworzyć innowacje, np. w dziedzinie technologii, sztuki, nauki. Centrum miałoby oferować dostęp do sprzętu (jak drukarki 3D, kamery, oprogramowanie) oraz kontakt ze środowiskiem akademickim i biznesowym (urynkowanie najlepszych projektów).

POMYŚL 17. Warsztaty zdrowia psychicznego - seria warsztatów i spotkań (w szkole, w ROKO_ Stacji) z psychologami i trenerami, które pomagałyby młodzieży w radzeniu sobie ze stresem, budowaniu odporności psychicznej oraz lepszym rozumieniu siebie i swoich emocji.

POMYŚL 18. Wsparcie przez CUS klubów sołeckich w rozwoju dziennej oferty animacyjnej dla seniorów - kultura, sztuka, ruch. Inicjatywa integrująca seniorów poprzez cykliczne spotkania towarzyskie, kluby zainteresowań i lokalne wydarzenia. Animowanie współpracy wolontariuszy i lokalnych firm w zakresie organizacji wydarzeń.

POMYSŁ 19. Akademia Cyfrowa Seniora – młodzież szkolna ucząca seniorów korzystania z technologii cyfrowych, internetu, mediów społecznościowych (wolontariat uczniowski). Cykl szkoleń w klubach senioralnych, klubach sołeckich, ROKO_Stacji.

POMYSŁ 20. Senior w Biznesie – program CUS dla aktywnych seniorów (już 55+) chcących powrócić na rynek pracy, zaktualizować swoje umiejętności zawodowe, założyć własny startup lub doradzać młodym przedsiębiorcom. Szkolenia reskilingowe (kursy i warsztaty), warsztaty z zakładania biznesu, wsparcie w rozwoju pomysłów, szkoła seniora-mentora (wykorzystanie bogatego doświadczenia i rozwiniętych kompetencji interpersonalnych).

POMYŚL 21. Opieka wytchnieniowa w domu – dotyczy rodzin, które opiekują się na co dzień obłożnie chorym seniorem, lub ze schorzeniem typu Alzheimer. Usługa polega na krótkookresowej opiece w domu seniora, dającej opiekunowi możliwość wyjścia do lekarza, na zakupy, spacer, do kina etc.

POMYŚL 22. Mój Sąsiad Senior – zachęcanie mieszkańców do pomocy sąsiedzkiej poprzez oferowanie spędzenia czasu z osobą starszą, a także w codziennych zadaniach i potrzebach (tj. zakupy, prace porządkowe w domu). Wykorzystanie nowej strony www CUS jako miejsca łączenia seniorów z sąsiadami gotowymi pomóc.

POMYSŁ 23. Rozwinięcie i wypromowanie usługi bezpłatnego transportu dla seniorów do ważnych miejsc, w tym busik zbierający seniorów z terenu gminy na wydarzenia kulturalne. Redukcja wykluczenia komunikacyjnego i bezpieczny, dostosowany środek transportu.

POMYSŁ 24. Terapia w Domu - indywidualna pomoc psychologiczna dla osób starszych, dostępna w zaciszu domu. Zaadresowanie problemów samotności i trudności związanych z długotrwałą chorobą przez doświadczonych ekspertów. Szybkość i łatwość umówienia się na wizytę (dedykowany numer telefonu), z zachowaniem prywatności.

POMYŚL 25. Mobilne usługi beauty i relax dla seniorów – usługi kosmetyczne, podologiczne, fryzjerskie, masażu relaksacyjnego, oferowane seniorom w ich domach lub klubach sołeckich.

POMYŚL 26. Wsparcie Opiekunów – program wsparcia rodziców i opiekunów osób z niepełnosprawnościami, w tym grupy wsparcia, warsztaty zarządzania stresem, dostęp do psychologów. Budowa sieci wsparcia między rodzinami osób z niepełnosprawnościami.

POMYŚL 27. Opieka wytchnieniowa w domu – rozwinięcie usługi łatwo dostępnej, krótkookresowej opieki wytchnieniowej, tworzenie kręgu zaprzyjaźnionych ludzi wokół osób z niepełnosprawnościami. Zachęcanie mieszkańców do wspierania opiekunów poprzez oferowanie spędzenia czasu z osobą z niepełnosprawnościami (czas dla opiekuna na wyjście na zakupy, na spacer, do kina). Szkolenia z zakresu pomocy i wsparcia, a także tworzenie par wolontariusz – osoba z niepełnosprawnościami dla indywidualnego wsparcia.

POMYŚL 28. Program wsparcia zawodowego dla osób z niepełnosprawnościami, obejmujący doradztwo zawodowe, warsztaty umiejętności zawodowych, a także współpracę z lokalnymi firmami w celu tworzenia inkluzji zawodowej.

POMYSŁ 29. Centrum Wsparcia Samodzielności – seria warsztatów i szkoleń mających na celu zwiększenie samodzielności osób z niepełnosprawnościami, w tym nauka codziennych umiejętności, korzystania z technologii wspierających niezależność. Opracowanie ścieżek wyjścia (powrót do samodzielności) z typowych sytuacji, np. wypadek samochodowy.

POMYSŁ 30. Dostępna Gmina – program zgłaszania (via www) i eliminacji barier architektonicznych w przestrzeni publicznej dla zwiększania dostępności Gminy dla osób z niepełnosprawnościami. Włączenie w proces młodzieży szkolnej oraz zaproszenie wydziałów architektonicznych poznańskich uczelni.

POMYSŁ 31. Budowanie społeczności i integracji osób z niepełnosprawnościami poprzez organizację wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych w Gminie dostosowanych do ich potrzeb. W połączeniu z usługą transportową dla osób z niepełnosprawnościami, umożliwiającą ich aktywny udział w życiu społecznym.

POMYSŁ 32. Rozwój lokalnych działań w zakresie profilaktyki alkoholowej - większa liczba spotkań z terapeutami, otwarta rozmowa o uzależnieniach w grupie młodzieży szkolnej i dorosłych (przetłumaczenie tabu, także w obszarze bycia sygnalistą), prowadzona przez doświadczonych osoby.

POMYSŁ 33. Warsztaty i sesje terapeutyczne dla rodzin osób uzależnionych, mające na celu edukację na temat uzależnień, ich wpływu na życie rodziny i sposobów radzenia sobie z problemem. Wspieranie tworzenia się grup pomocowych.

POMYSŁ 34. Program szkolenia wolontariuszy, którzy chcieliby wspierać osoby zmagające się z uzależnieniami, w tym kursy z zakresu wsparcia w kryzysie i przeciwdziałania uzależnieniom.

POMYŚL 35. Inspirowanie, współorganizowanie i promowanie przez CUS "Wydarzeń Unplugged" tj. z wyłączonymi telefonami komórkowymi (turnieje gier planszowych, warsztaty tematyczne, małe koncerty).

POMYŚL 36. Pakiet wiedzy dla rodziców i dzieci pn. "Komórka potrafi być spoko", z jednej strony uświadamiający zagrożenia związane z uzależnieniem od telefonu, z drugiej jednak zawierający inspiracje do wartościowego wykorzystania komórki (międzypokoleniowe gry terenowe, np. odkrywanie skarbów i historii, z wykorzystaniem m.in. rzeczywistości rozszerzonej i geolokalizacji w telefonie).

POMYSŁ 37. Opracowanie we współpracy ze studentami Uniwersytetu Artystycznego zestawu gier manualnych offline dla dzieci. Włączenie przez CUS lokalnym restauracjom zestawów zabawy offline do wypożyczania rodzinom z małymi dziećmi na czas bycia w restauracji (alternatywa do wpatrywania się przez dziecko w tablet).

POMYSŁ 38. Indywidualne warsztaty dla mieszkańców z predyspozycji zawodowych i identyfikacji swoich mocnych stron.

POMYŚL 39. Centrum Przedsiębiorczości CUS – ocena pomysłów biznesowych/rozwojowych mieszkańców gminy (w każdym wieku) i ich wsparcia poprzez budowanie partnerstw ze światem nauki, biznesu, organizacji pozarządowych, firm zajmujących się pozyskiwaniem dotacji, inwestorów. Dodatkowo cykliczne, otwarte warsztaty dot. trendów i możliwości w zakresie rozwijania innowacji (w tym innowacji społecznych).

POMYŚL 40. Powołanie Forum Współpracy na Rzecz Rozwoju Firm i Partnerów Społecznych Gminy Rokietnica – przygotowanie aktualnej bazy firm oraz organizacji pozarządowych (NGO) w Gminie, zaprojektowanie i podjęcie działań w zakresie lokalnego patriotyzmu gospodarczego (kupuj od rokiennickich firm oraz współpracujmy ze sobą jako rokiennickie firmy i NGO), uruchomienie Akademii ROKO Biznesu (seria spotkań służących wymianie doświadczeń menedżerskich).

POMYŚL 41. Organizacja warsztatów rozwojowych CUS dla lokalnych firm i podmiotów ekonomii społecznej – wspólna agenda tematów (na początek podnoszenie kwalifikacji pracowników), warsztaty z udziałem naukowców oraz firm pozyskujących środki unijne, działania w kierunku wspólnego pozyskiwania i realizacji grantów.

POMYŚL 42. Opracowanie Planu rozwoju wydarzeń w Gminie Rokietnica w 2024 roku we współpracy z lokalnymi firmami i podmiotami ekonomii społecznej – z wykorzystaniem posiadanych przez nie kompetencji i możliwości oraz naciskiem na zdyskontowanie takiego zaangażowania (co mogę wnieść / co mogę zyskać i jak to zrobić).

